

የወያኑ የእውጭ ተረ-እ.አከላምነት፣ የጠገኘ መነሻ ነው ጥምረት ከእብርሃም በየነ

"If falsehood like truth had but one face, we should know better where we are, for we should then take for certain the opposite of what the liar tells us. But the reverse of truth has thousand shapes and a boundless field."

Montaigne

በዚህት ዓለም የሚኖሩ ነገሮች ሁሉ እርስ በርስ የተያያዘ ፍቃው:: መለማ በርሃንን
ተከተሉ ስንጻ ቅኝም በግራ ገን ቅዱ እንደ ተቀርና ነው እይነማጣለም:: ዕውነትም
ልኩል ሆኖ ካውቸት ወር ተንዳኝ ሆኖ ትኩረሰለች:: የኩ የዕወጣት መልካ እንደና እንደ
በቂ ሲሆን የተንዳኝ የዕወጣት መልካ ገን ንጥረገኗና ቁርዕስ_በዚ ነው::
መስታቸውም ወስታቸውን አሳማኝ ለማስመሰል እንደ አድማጭ ዓይነት የዕወታቸውን
ቅርቃች እየቀያየሩ ሲዋሽ ካልዕስ ተቋስለ የማስመን ማሳረብ አግኝተው በዘመን
ኞች የመፈጸመ ለቀናን ሲቀናች ተስተውናል:: ለዚህም ነው ዓለም በዕስታቸው ካብራ
የምት-ጥረመ::

ሞንታቸ እንዲለው "ዕስታ እንደ ዕውነት እንደ መልካ በጥናት ዓይ ህ-አቶ-ንም በጥናለ
የዕውቀት ይረዳ ላይ ተገኘ-ተን ወስታው የሚናገሩን ተቋሬና ለመቀበል እርግጹች
እንወን ነበር:: ነገር ገን የዕስታ ስህ ቁርቆና ወሰን አላማ መሆን የዕስታን ተቋሬና
ለማስመን እርግጹች እንዲሁም እድርገናል:: በመሆኑም ወስታቸው ያልተባለን
ተብዕል:: ያልተደረገን ተደርጓል:: ያልተውራን ተመርጓል:: በማለት እንደ
አድማጭ ምቻው ምቻት-ና ፈሳት-ት ወስታቸውን ፍቃትው ወደ አሳች መንገዶ ይመራለ::
ሂትለርና እስታለን በዚህ ሲይሱ በእናት የተከና ወጪና እንዲገና ነበደ ጉዳይ ጉዢው
ነበሩ::

ጀናፍ እስታለን ተቀኑቀናቸዋችን ለማጥፏት አበከር ይጠቀሙት የነበረው በደ የባህረው
ግድያን ነበር:: ተቀኑቸዋችን በረቀቀ ወስታ በሆነበት በንድ እስጠልቸ በመጨረሻም
ይረሰናቸው ነበር:: ይርግም ያባቱ ለቂ እንዳለ ተቋዋሚቸችን የኩያል ወጠው
እያስከልና የመተረው እስታለን በቀናው ወጪ በመውንድልና በቀይ ስብር ይጠና
ማናቸው ነበር:: በደርግ ዕግር የተተከው ወያኔ ገን ይህንኑ የዕስታ ፍ-ብርና ወርድና
ሰኩት መምሪ ካመገናች በዘመን የተረጋግጧል ፍቃታ በገዢ በመሆኑት ይጠና ምዕራፍ
ስጥቶች::

እስታለን የተቀናቸዋዎን ቁልጥም ለመሰበር የደራሳያን ማህበር መሰሪቶ ነበር፡፡ ይህ
በአዲርባይ ሰሚኖች ይመሱ የነበረው የደራሳያን ማህበር የሰጠትን ህዝብ በማስተ¹
ወንጀለው ወደ ስይበረታዊ ካለማያዣ የማስቃያ ባቢያዎች እስድኋላ፡፡ ምርጥና ቁጥር
የለላቸውን ሲትኩ በወጪት ወንጀለው እስረስናል፡፡ ፍርማትና በአገረቱ ግኝቱ እናግ
እንዳንር እናርን ህዝብ በደመኑበት እስታለንን እንደ ሂጣዎ እንዲያመለከው²
ሁለተውን ሰላቦት ነበር፡፡ እስታለን ወጪች፡ በሁዝብ በንድ ሰርዎ እንዳገቡና ሰራ
ተቀባዩንት እንዳጥሩቸው የፈጻሚ ታረክትን ልብርና እያለ መቅረብችን እስተሚል፡፡
እነዚህ የወጪት ታረክዎች ግን ካለስታለን ባት በሀዋሳ እሳት ዘር ያደረ እርጥብ
ቆርጠት በመሆን ይረዳዎቹቸውን እስፍጠዎ ወደ ቁጥር መጠያ ተጠሉ፡፡ በምትኩቸውም
እናደሰ ይርሳኝት በነሳልቻናል፡፡ ስሳሌ ገጽዕማንና በን ስርዓም ምሳምና
በዚህ የእስታለን ወንጀል በዓለም መኋረከ እርቃኑን ቁጥር፡፡

ወያኑም እንደ እስታለን ለባህርድ ግድያ በሰማራቸው በግራሙና ታርሱውን ያንቀጠቀመ
ትውልና፡ ወግኝ፡ ትንበት፡ ነበር፡ ምስክርነትና..... ለሎችንም የሟስት ታረክዎች
እስተርኑል፡፡ የኩ የወያኑም የሟስት ታረክ ነገ የከመሰክ የበኩ መጠቃለያ እንዳማሆን ለበ
ለባሌ የገባዎል፡፡ የእስታለን መገኘት ታረክትና ታክታዊች ነበር፡፡ የደርግና የወያኑም
መገኘ እስከኋይ ነው፡፡ ግን ለምን እስታለን ወንጀል የሚመለከው እንደሚሆን ለበኩ
መስራ የሰጠት እስከኋይን በመግለጫ ነበር፡፡ ለለሆነም እስከኋይነት በረሰ ወንጀል ሆኖ
በቀመለት ዕኩታዊ ዓለማው ታክሳኝ ሆኖ በደርግና በወያኑ በግኝ ተጨረጎል፡፡ የሚመለ
የእስከኋይ የወያኑ ተረክትና መቀናቸው የሚመለከው ይህ ነው፡፡

እነዚህ ሁሉት ተረክት ህይልው በስራት ግኝና በፈወመት ወንጀል ነገ ተጠቃቄ
እንዳማሆን በመገመት እስከኋይን መርሰው ለማጥፊት የጋራ በመቶ የያዘት ነገ ይህ
ደርሱት ወደ ሰላማን ካመጣ በወንጀል ያፈረደናል ካማል ፍርማ መሆኑ ግልዢ
ነው፡፡ ለሎች ተረክ እስከኋይ ግለሰቦችም ለዘመና በመቶ በማልኩነት ለማገልጏል የተቀጠኑ

እስ:: እንደ ይ/C ይ/C ዓለም አስቻ:: ይ/C ሰላሙ እብ:: ይ/C አስፋ ካርድ :: ታ/C
መሰኞን ወ/ማርያም:: እቶ አስፋ መብ:: ይ/C መሳይ ከበደ እቶ ገሞራው ክሳና
መሰላምናው በዕለ_አዲክታ በመጀት ተሰላሙ ነበር:: በዚውም የሚገባውን እየተቀበለ
ጥን ጥቅ ይዘው ተቀምጧዋል:: እስከሁን ድረሰ እንደቆሰሉ አውራ የሚችነጥነዋው
ግለሰብ ይ/C አስፋ ካርድ ካው::

ወሂን ከጥሩው ነገርን ከሰሩ ነውና አስፋ ካርድ ማን ነበር? በለን እንጂይቸ:: ይ/C አስፋ
በአረር ከ/ሁገር በእርና ከተማ የተወለደ እብየቱ የመጣበት የናጠጠ የሬወዳል
ልጅ ነው:: በንገሬታን ላይ ፖርድ ጋዜጣ ተናገኘ ግርማቸው ለማን ያፈሬታ ሰኔሬ እኩ::
የኩት ሆኖ ንጥረናገኘ ይፈል ይህ ነው:: ወደ ተነስጋበት እንጂመለሰና የእስፋ አብት
የከፍተኛ ፍ/ቤት ዓይነ ነበር:: በእኔው በመን የከፍተኛ ፍ/ቤት ዓይነ መሆን ጥን ያከል
ስልጣን እንደኋረሙ አስቦት:: የወቃ ምመር የመሰረት እጥቢያ ዓይነው
እንዳን የቀመር የመተያያዥ መከት:: የእጅ መንኛ ዓውለ ማኩ መፍ:: ማርና ቅበ የገንዘብ
ገርሻና ለለም ለለም ከድሃው ባለ ጉዳይ ይትርፍለት ነበር:: ከኩ ያለ ሲልጣን የነበረቸው
ደግሞ ሰፊል የርሻ ማሳወቻቸው የከተማ በታ በገኘ ይዘጋ ነበረቸው:: ቤትያ አብየቱ
ይህን ሁሉ ወጪ አሳማው:: ከኩ በለው ለማቸው የተጠቀሰት አብዛኛውም እብየቱ ሰላባ
እደረገን በለው የሚያጠኑ በለውጭ መምጣት የሚችለው የሥርዓቱ ተቀማዋቸው
የተጠደረገቸው ግለሰብ ፍቸው::

አዲክታንም የሚጠለት ነቅናቄ ክለ ማን ጥሩ ይጠባል ከሚል ቁጠት ተነስተው መሆኑ
ግለፅ ነው:: አብየቱ በእርግጥም አሽቃልቁለው ይመለከተት ከነበረው ሁኔታ ወር አከል
አስፈላጊቸዋል:: ይፈቀኑም በራ ላይ ሆኖው የትናንት ማንነታቸውን ሆኖ በለው
ሰመለከተት ገደጋቸው የመረጃዎች:: ለዘሱም ነው የለውጭን አቀማይ ያን ተወልደ
መምሪው የያዘት:: ከአዲክታ ወር መቀቸውም ይህ ነው:: የይሆንማ እገር ያፈረሰው
ወያኑ መቀመጥ አዲክታ በጠለትነት ባልተፈረደኝ እንደጠናም በመጀት ባልተካሂደበት
ነበር:: የይ/C አስፋ ተልፋ የንደት ማንያው ይህ በሆነም ከዚህ ወር ተያይዞ የሚሂድ
ለለም ምክንያት አለው::

አስፋ ካርድ በልጅነቱ ቁጥጥናው ወጪዎራ ነበር:: ይህ የሚይጠበጥ ምህረው ያሳሰባቸው
አብቱ እደባ ይገባ በንድ ከሆነበት ተ/ቤት አውጥተው በግል ተ/ቤት በእኔው ተለዋጥ ቤት
አስመዝግበት:: በዚው ስይፈጸም አብየቱ ሂሳብ:: በወቅቱ የነበረው የለውጥ ሂደትም ወደና
አስፋ ቤት አቅንቶ ሆኔታውን እንዳለኋበር እደረገው:: ወቃዎ ከድሃ በለይ ተመዘው እንደ

በርሃ ስምል አገር አይብቻን ያለትን ፌዴራልዎች ቁድሞ አውሃዎዏ፡፡ በዚህ ጊዜ አስፈ
ኋገኛ መሰላው ለመኖር በፍርማት ነፃነት ወደናደሰው ማሆኑን አይቶ ሲሆን ወደ አዲክታ
አዘጋጅ ይርሱትን ተቀባዩለ፡፡ አዲክታ በወቅቱ የደርግን የስልጣን ምስዕስ የነቀነቀበት
ደርግም ተደናግዥ “እቅዱን በደሞት-ድር” ባለት መአሳጥኩ መሬት የጀምራ ግድያን ቁድ
ሽብርን የጀመረበት መቅት ነበር፡፡

የአስፈ አባትም ለጀትው የቀይ ስምል ሰላሳ ከመሆኑ ባልት ገልጂ ለደደርግት ልላትና
የሚያውቀትን ባለቤልዕን አፈላጊው አስፈንን ወደ ከባ ለከተ፡፡ ይ/ር አስፈም በከድራነት
ደርግን ለማግልገል ሰልጠናውን ቅጠል፡፡ በዚህ መሄል የደርግ ሰልጣን በመራው ፍርጻዊ
ተጨማሪዎች፡፡ ይ/ር አስፈም ከከባ ወደ አውሃታ በከደተኞች ተሽጋግሩ፡፡ የሰላጠኑበትን
የከድራነት መሆኑ ለይፈትናውም ወያኑ የሚኙለሁን ቤት መንግሰት ተቆጣጠረው፡፡ አስፈ
ሁለት ቀጥት ቀጥት፡፡ እንደ ያባቱን ንብረት አጠቃቃ ቅማው፡፡ ሁለት በከድራነት ሰልጣን
ተቆናው አማካይ የሚሸጠው ለሆን አልሞት የንብረው ምሬቱ በደርግ ወድቀት መከና፡፡ ይ/ር
አስፈም ወያኑ ይህን ያከል ጊዜ ይግባል በሉ ሰላሳስብ በደም ቅልት በወያኑ ላይ መቆሆና
ቁል፡፡ በዚህ መልከ የአስፈ ነገኛ ወደ አገርበት መመለስ ሁልምና ቅጠት እያምና
ተፈራረቁ፡፡ ይ/ር አስፈም ለዚህ ሁለት ወጪ ወጪ ወጪ ወጪ ወጪ ወጪ ወጪ ወጪ
ማንም የገኘ ይርሱት የሚያስከረምዎው የፖ’ለቲካ ዝለምታ ሆኖ የሂሳል፡፡
ይህ ሁለት እንደ አጠቃቃው መግለጫው ይግባው ይር ለብልሷቸ ተንጋጌ ተጠማለች እንዳለ
ቀድሞ ወደ ሰልጣን ለመወጣት እድል የገጠመው ይርሱት ከርማን ሰልጣን አይነሳች
ይሆናል ከሚል ምሬቱ የመከራይ ነው፡፡

ስለምናም የከርማን ሰልጣን ተስፋቶው ይ/ር አስፈ እነዚህ ማይለው ሰልጣን
ከመጠበቅቶው ባልት አዲክታ ሰልጣን እንዲይገቡ ለት ተቀን ይፋትሸል፡፡ አዲክታንም
የተወሰኑ ተፈሰናዊ ወደ አገር አስገባ በሉ ይወነድለል፡፡ አገወቃውም እንዲ የወመም በህልና
ጥልሰናዊ መግባት የጀመረው ባሻው ሆኖም ነበር፡፡ ይጀግባች፡ የገሮግባች፡
ፊታውሸል..... ወዘተ የመሳሰሌት የወተናደርና ማእረጥኩ ተለወጠው ከለኔል፤ ይኬል፤

ኛልቁ.....ወዘተ በሚሉ የወጪው ማሻረት የተተከተ ባቃው መንግስት በመን ነበር፡፡ ለነገሩ ክጥታለሁምና ሌብራል ይሞከሱስም እንደ በቀል አለመሆናቸውን የከባዬ ክድራ ለገንዘብ አላቸለም፡፡ ይ/ር አስቀ ነዋሽ እንደከድራይቱ ተሮሮንዳንዳ ክመንግስት በመለሰ የነገሮችን ክድግስት ክዓለምና ከአገር አቀፍ ተጨማሪው ሁኔታዎች ወር ለመመርመር የፖ.ለተካ ክህልው፣ የበቅል ይቻቻ ያከል ንዑስ፡ ለዘሮም ንዑስ የተማሪው ገቅናዊ ለምን ወደ ምስረጃ ፍቃድ እና? በለው እሚዲርቁው፡፡ ገንዘብ ለምስራቢው ዓለም ወቅት የኩል በኩልበት በኩልበት በመን፡ በርካታ የ አኖርቁ አገሮች በምስራባዊያን ቅጽ ውስት ስር በኩልበት ወቅት፡ የሰበተኛ ዓለም አገሮች ክቀጥታና ከእጅ እኩር ቅጽ አገባበት ነፃ ለመውጣት ልፈላመ፡ በቦቃ ስት አኩር ይኩስ፡ በኩልበት ዓለማቀኑዋዊ ሁኔታ ወደ እሚሬክ ፍት ለዘር የሚታስቡ አልነበረም፡፡ የኩል እኩልሁንና ለለው በኩልቻውን በመድረሻ ለማውያያት በ25ኛው የፈጸት በኩል እኩልሁ ይ/ር አስቀን ወጪበት ነበር፡፡ ነገር ገን ይህ ወኩ የከዳው ክድራ የተሰጠውን የመድረሻ ገዢ ለሰባዎች መቆጣሪዎች ተናግሩበት፡፡

እርስ የለመዳው ክመንጋጀ በስተቀርባ ተሮሮንዳንዳ የመንግስት ባህሪያ ከእኩልሁ የመድረሻ ወይደለት ባህል ላር ሂሳብ ለተገኘ ባለሙያዎች ወደ ለመዳው በኩል እርቀት ስም ወደ ማጥፊቱ ስምሬት ተስማሪ፡፡ በዘሮም ስምሬቱ በስምኑ ይርጋች ተስማስበው በደም የዋና ታርክቶችውን በእኩልሁ ለማሳከት የፏሮትን “ምስክርነት” የተሰነድ መቆካና እወጣ ድንቅ ሥራ በለው ገምገማዎች፡፡ ክህሉ “ምስክርነት” ከተሰነድው የወሰንት ተረና በ7ኛው ገዢ ከሰራረው የወሰንት በክንትል በቅንጧፍ እንደ በለላ ለምዘገበ፡፡

“ክህሉ በፈተት በእኩልሁ ተንካሽነት የተቀሰቀሰው የመንጋድ ሌይ ግድያ(የመንጋድ ሌይ ግድያ የመጀመራያ ዓላማ ልረንዳይ እንደ የተማሪው ይ/ር ቅቅሬ መርሆያ ነበር፡፡ ቅቅሬ የገዢለት፡ 1. መምህር በገዢ ገብረማርያም በኢትዮጵያ ሁሉንም ባለቤት ዓመት ተምር የተመለሰ .....ለሽናንም ቅልጋ የጋ ርዕት አከኞችለሁ በማስታ ለእኩልሁ መደረሻ በታ አዘጋጅቶ የኩል፡ ተከሳ የገዢለኝ 2. ይትባረክ ሂጻቁያዎስ የ24 ዓመት ወጪት ከእሚሬክ በገዢለቱካል ሌይንስ ቤት የኩልው የቀይ ስልጣዊን አውቶሞብል ጥናር ሆኖ ነው ግድያ የፈወመት፡፡) የጥቅስ መጨረሻ፡፡

“.....በእኩልሁ ተንካሽነት የተቀሰቀሰው የመንጋድ ሌይ ግድያ” የምትለዋን ሆኖ ሌይ፡፡ “የመንጋድ ሌይ ግድያ የመጀመራያ እላማ...” (ሌረዥ የተጨመራ) ክምትለው ሆኖ ላር በኩል ተማሙሬ የምትሰጠው ተርጋም የመንጋድ ሌይ ግድያን በመጀመራያ የጀመራው ይርጋ እንደኩል ነው የሚገልበው፡፡ የቅቅሬ መርሆያ ቅት ቀድም ሌላ በራስ

በደርግ መንገድ ላይ መግዳለ ተቃዋሚ ግን ሽቦ በለው የነበረውን የመንገድ ላይ ብቻም
የኩቂዬ ቅት ቅስቃቄም ነበር ማለት ነው:: ይህ አባባል አዲስታ የግድያ ፖማ
እንዳለሁበር ያስረዳል:: የደርግ መርማሪ ስ/ል ተስፋይ ሪሳብ ገና መቆጣጥን “ሁ” በለው
ልደምር በዘሱ መልካ የውጭት ታረከ አየሩተለክ እስከ መጨረሻው ገዢ ይዘላቸል::

በመጀመሪያ መምህር በአይኔሁ የበዕለ ማርያም ት/ቤት ተማሪ ነበር:: ከበዕለማርያም
ወጥቶ በኋላ የወር ከፍል ተመዝግበ ስልጣን ላይ እንዳለ መጽኑ ወጣና በመምህርነት
መሆና ተሰማሪ:: ስ/ል ተስፋይ ሪሳብ እንደሚያዋው በኢትዮጵያ በአይኔሁን አያዥውጥም::
እርስጥ አያዥውጥናም:: የቀይዋ ስልሰዋን ፍራር የነበረውም በአማራካ የበኋ ድጋፍ
የነበረው ግለሰብ እልነበረም:: የአዲስ አበባ እናና የሀላትና ያረጋ ት/ቤት ተማሪ የነበረ
ለላ ነው:: የሁኑ ሆኖ ግን ታረከ ዕውነትነት ይገኘለዋል:: የድርጅ አስፋጥ አዲናቁ
ግምገማም እንደ ድርሰቱ በውጭት ላይ የተመረከበ ግምገማ የግምገማ ነው::

መስከረም 2002 ዓ.ም.

እንኩን ለዘመን መለውሙ አደረሰኝሁ!!!